

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 9 marca 2016 r.

Pozycja 149

POSTANOWIENIE

z dnia 2 lutego 2016 r.

Sygn. akt Ts 156/15

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Andrzej Rzepliński,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej P.S. w sprawie zgodności:

art. 94 § 1 i § 2 zdanie pierwsze oraz art. 95 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, ze zm.) w zw. z art. 101 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121, ze zm.) z art. 2, art. 7, art. 31 ust. 3, art. 32, art. 65 ust. 1 i art. 77 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej z 24 kwietnia 2015 r. P.S. (dalej: skarżący) zakwestionował zgodność z Konstytucją art. 94 § 1 i § 2 zdanie pierwsze oraz art. 95 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U.2014.101, ze zm.; dalej: kpc) w zw. z art. 101 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U.2014.121, ze zm.; dalej: kc). Zaskarżonym przepisom, w zakresie, w którym „pozwalają na wypowiedzenie pełnomocnictwa procesowego przez mocodawcę w każdym czasie bez jednoczesnego ustalenia obowiązku rozliczenia się z pełnomocnikiem oraz w którym nakładają na pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym, który wypowiedział pełnomocnictwo, obowiązek działania za stronę jeszcze przez dwa tygodnie, bez zwolnienia profesjonalnego pełnomocnika przez mocodawcę od tego obowiązku” skarżący zarzucił niezgodność z art. 2, art. 7, art. 30, art. 31 ust. 3, art. 32, art. 65 ust. 1 i art. 77 ust. 1 Konstytucji.

2. Zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego wezwał skarżącego do uzupełnienia braków formalnych skargi przez doręczenie ostatecznego orzeczenia, o którym mowa w art. 79 ust. 1 Konstytucji, wydanego na podstawie zakwestionowanych przepisów

kpc i kc. Ponadto wezwał skarżącego do doręczenia orzeczeń potwierdzających wyczerpanie drogi prawnej przysługującej w sprawie będącej podstawą skargi konstytucyjnej oraz podanie daty doręczenia mu orzeczenia kończącego postępowanie w tej sprawie.

3. W odpowiedzi na to zarządzenie skarżący skierował do Trybunału pismo, w którym wyjaśnił, że w postępowaniach toczących się przed Sądem Rejonowym w J., nie doszło do wydania ostatecznego orzeczenia, wymaganego w świetle art. 79 ust. 1 Konstytucji. Ponadto skarżący wniósł o stwierdzenie, że zaskarżone przepisy kpc i kc są niezgodne z art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (Dz.U.1993.61.284, ze zm.; dalej: konwencja). Skarżący sformułował również dodatkowo zarzut niezgodności art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U.102.643, ze zm.; dalej: ustawa o TK z 1997 r.) w zakresie, w którym „wymagałby w każdym przypadku wniesienia skargi konstytucyjnej, wyczerpania drogi prawnej i uzyskania przez skarżącego prawomocnego wyroku, ostatecznej decyzji lub innego ostatecznego rozstrzygnięcia”, z art. 6 konwencji.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Na podstawie art. 138 w zw. z art. 139 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U.1064, ze zm.; dalej: ustawa o TK z 2015 r.) z dniem 30 sierpnia 2015 r. utraciła moc ustawa o TK z 1997 r. Zgodnie z art. 134 pkt 1 ustawy o TK z 2015 r. w sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy w postępowaniu przed Trybunałem w zakresie dotyczącym wstępnego rozpoznania stosuje się przepisy dotychczasowe, tzn. przepisy ustawy o TK z 1997 r. Rozpatrywana skarga konstytucyjna została wniesiona przed dniem wejścia w życie ustawy o TK z 2015 r., dlatego do jej wstępnej kontroli zastosowanie mają przepisy ustawy o TK z 1997 r.

2. Artykuł 79 ust. 1 Konstytucji przyznaje każdemu, czyje konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone, prawo do wniesienia skargi do Trybunału Konstytucyjnego, w sprawie zgodności z Konstytucją ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o jego wolnościach lub prawach. Warunkiem dopuszczalności skorzystania ze skargi konstytucyjnej jest więc uprzednie uzyskanie przez skarżącego ostatecznego orzeczenia wydanego na podstawie zaskarżonego przepisu, które to orzeczenie doprowadziło do ingerencji w sferę jego konstytucyjnych wolności, praw lub obowiązków. Z powyższą przesłanką skargi ściśle koresponduje – nałożony na skarżącego w art. 47 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy o TK z 1997 r. – obowiązek wskazania i doręczenia orzeczenia spełniającego takie wymogi. Brak orzeczenia wydanego w sprawie skarżącego na podstawie zaskarżonego przepisu powoduje, że skarga staje się – niedozwoloną w świetle konstrukcji przyjętej w art. 79 ust. 1 Konstytucji – próbą zainicjowania tzw. abstrakcyjnej kontroli konstytucyjności prawa.

3. Zarówno z treści skargi konstytucyjnej, jak i pisma skierowanego do Trybunału w związku z zarządzeniem wzywającym do uzupełnienia jej braków formalnych wynika jednoznacznie, że skarżący nie dysponuje orzeczeniem, które spełniałoby wymogi określone w art. 79 ust. 1 Konstytucji oraz w – precyzujących zasady korzystania ze skargi – przepisach ustawy o TK z 1997 r. Jak to wyjaśnił skarżący, w sprawach toczących się

przed sądem powszechnym nie doszło jeszcze do wydania jakiegokolwiek orzeczenia. Trybunał stwierdza więc, że skarżący wniósł skargę przedwcześnie, co skutkuje również niedopuszczalnością merytorycznego rozpoznania zarzutów sformułowanych przez skarżącego przeciwko przepisom kpc i kc.

4. Już tylko uzupełniając Trybunał wyjaśnia, że jedynym dopuszczalnym wzorcem kontroli przepisów kwestionowanych za pomocą skargi może być Konstytucja, a w szczególności zawarte w niej przepisy statuujące wolności lub prawa podmiotu występującego z tym środkiem ochrony. Pozbawione podstaw prawnych jest więc żądanie skarżącego dotyczące stwierdzenia niezgodności unormowań kpc i kc z art. 6 konwencji. Z tego samego względu nie jest możliwe poddanie kontroli z tak określonym wzorcem art. 46 ust. 1 ustawy o TK z 1997 r. Niezależnie od tego Trybunał zauważa, że również w odniesieniu do tego przedmiotu zaskarżenia skarżący nie dysponuje orzeczeniem, które spełnia przesłanki wynikające z art. 79 ust. 1 Konstytucji.

5. Uwzględniając powyższe okoliczności, na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 oraz art. 49 w zw. z art. 36 ust. 3 ustawy o TK z 1997 r., Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.